

Na temelju članka 146. Zakona o zračnom prometu (»Narodne novine«, broj 69/09, 84/11, 54/13, 127/13 i 92/14), ministar mora, prometa i infrastrukture donosi

PRAVILNIK O ZRAKOPLOVNIM PRIREDBAMA

Područje primjene

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se uvjeti za organizaciju i održavanje zrakoplovne priredbe.

Pojmovi i kratice

Članak 2.

Pojmovi i kratice koji se upotrebljavaju u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

- (1) *drugi korisnici prostora na kojem se održava zrakoplovna priredba*: operator aerodroma; korisnik aerodroma, registrirane površine i površine za izvanaerodromsko slijetanje i uzlijetanje; korisnik mjesta uzlijetanja i slijetanja parajedrilica, ovjesnih jedrilica, jedrilica prazne mase 80/100 kg i padobrana s pogonom; korisnik zračnog prostora obzirom na aerodromske zone, zone skakanja padobranaca, zone letenja jedrilica, parajedrilica, ovjesnih jedrilica, jedrilica prazne mase 80/100 kg i padobrana s pogonom,
- (2) *izvršna priprema*: informiranje i konačni dogovor organizatora i sudionika o planu zrakoplovne priredbe i drugim informacijama bitnim za sigurno održavanje zrakoplovne priredbe,
- (3) *koordinacijski sastanak*: informiranje i konačni dogovor organizatora i službi za slučaj opasnosti i redara u vezi s postupcima tijekom održavanja zrakoplovne priredbe,
- (4) *linija gledališta*: jasno vidljiva linija koja određuje granice prostora namijenjenog gledateljstvu, parkiralištima za vozila, vezovima i sidrištima plovila, kojima gledateljstvo ima pristup,
- (5) *linija zrakoplovne priredbe*: linija koja određuje granice područja namijenjenog za izvođenje planiranih aktivnosti,
- (6) *objekti ili područja od posebnog značaja*: škole, bolnice, naseljena područja, industrijska područja, prometnice, električni vodovi, ekološki osjetljiva područja te druga područja i objekti na kojima postoji mogućnost da će se okupljati osobe,
- (7) *organizator*: pravna ili fizička osoba koja organizira i upravlja zrakoplovnom priredbom,
- (8) *planirane aktivnosti*: letačke i padobranske aktivnosti koje se na zrakoplovnoj priredbi prezentiraju gledateljstvu, a koje uključuju i razgledavanje zrakoplova na zemlji,
- (9) *procjena rizika*: identifikacija opasnosti i pripadajućih rizika, evaluacija i klasifikacija tih rizika te utvrđivanje postojećih i dodatnih mjera za ublažavanje istih kako bi se sveli na prihvatljivu razinu,

- (10) *sudionik*: pilot, padobranac ili rukovatelj bespilotnog zrakoplova i svaka druga osoba koja sudjeluje u izvođenju planiranih aktivnosti na zrakoplovnoj priredbi,
- (11) *službe za slučaj opasnosti*: službe koje je posredno ili neposredno za slučajeve opasnosti dužan osigurati organizator, kao npr.: vatrogasna služba, hitna medicinska služba, policija, Hrvatska gorska služba spašavanja, služba za spašavanje na vodenim površinama i dr.,
- (12) *zemaljske operacije*: dolasci, odlasci i parkiranje zrakoplova, opskrba pogonskim gorivom, upravljanje prometom vozila na prilaznim cestama i parkiralištima, upravljanje prometom plovila na vezovima i sidrištima, usmjeravanje gledatelja i dr.

Obveze organizatora

Članak 3.

- (1) Organizator je odgovoran za organizaciju i upravljanje zrakoplovnom priredbom na siguran način i u skladu s primjenjivim propisima, odobrenjima i planom zrakoplovne priredbe.
- (2) Organizator mora osigurati:
 - a) da je iskustvo i stručnost osoba uključenih u organizaciju i upravljanje zrakoplovnom priredbom odgovarajuće s obzirom na njenu složenost,
 - b) da je razina iskustva sudionika odgovarajuća za izvođenje planiranih aktivnosti i da sudionici posjeduju valjane dozvole, ovlaštenja, posebne ovlasti ili druge jednakovrijedne dokumente, stručnu osposobljenost te udovoljavaju propisanim zdravstvenim i drugim uvjetima,
 - c) kada je to primjenjivo, da je sudionik osiguran u skladu sa Uredbom o zahtjevima za zračne prijevoznike i operatore zrakoplova u vezi s osiguranjem,
 - d) da su zrakoplovi i padobranci odgovarajući za izvođenje planiranih aktivnosti i da je za njih izdana valjana svjedodžba o ploidbenosti ili drugi jednakovrijedni dokument, dokaz o tehničkoj ispravnosti,
 - e) udaljenost zrakoplova i padobranaca od linija gledališta u skladu s odredbama ovoga Pravilnika,
 - f) održavanje reda na zrakoplovnoj priredbi,
 - g) dostupnost službi za slučaj opasnosti za vrijeme trajanja zrakoplovne priredbe i
 - h) da planirane aktivnosti ne započnu, odnosno da se prekinu, ako meteorološki uvjeti ne omogućavaju njihovo sigurno izvođenje.
- (3) Organizator mora uspostaviti plan za slučaj opasnosti.
- (4) Organizator mora za svaki dan održavanja zrakoplovne priredbe provesti izvršnu pripremu prije početka izvođenja planiranih aktivnosti.
- (5) Organizator mora provesti koordinacijski sastanak sa službama za slučaj opasnosti i redarima prije početka održavanja zrakoplovne priredbe.

Obveze sudionika

Članak 4.

- (1) Sudionik mora izvoditi planirane aktivnosti na siguran način, u skladu s primjenjivim propisima, odobrenjima, planom zrakoplovne priredbe i uputama organizatora.
- (2) Sudionik ne smije započeti s izvođenjem planiranih aktivnosti bez izvršne pripreme.
- (3) Sudionik ne smije započeti, odnosno mora prekinuti izvođenje planiranih aktivnosti ako meteorološki uvjeti ne osiguravaju njihovo sigurno izvođenje.
- (4) Sudionik smije prelijetati gledališta, parkirališta za vozila, vezove i sidrišta plovila:
 - a) avionom, rotokopterom, zračnim brodom, motornom jedrilicom, jedrilicom, ovjesnom jedrilicom, parajedrilicom, jedrilicom prazne mase do 80/100 kg i padobranom s pogonom na visinama propisanim za VFR letove,
 - b) balonom na visinama iznad 20 m, i
 - c) padobranom na visinama iznad 5 m.

Zahtjev za odobrenje održavanja zrakoplovne priredbe

Članak 5.

- (1) Organizator podnosi zahtjev za odobrenje održavanja zrakoplovne priredbe kojeg utvrđuje Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo (u daljnjem tekstu Agencija).
- (2) Uz zahtjev za odobrenje organizator mora priložiti plan zrakoplovne priredbe.

Plan zrakoplovne priredbe

Članak 6.

- (1) Plan zrakoplovne priredbe mora sadržavati:
 - a) mjesto, datum, sat i vrijeme trajanja zrakoplovne priredbe,
 - b) imena, kontakte i zaduženja osoba uključenih u organizaciju i upravljanje zrakoplovnim priredbom,
 - c) planirane aktivnosti s posebnim osvrtom na izvođenje onih koje zahtijevaju posebna odobrenja,
 - d) minimalnu razinu iskustva sudionika,
 - e) vrstu, klasu ili tip zrakoplova i/ili padobrana,
 - f) očekivani broj gledatelja,
 - g) nacrt prostora zrakoplovne priredbe,
 - h) opis korištenja zračnog prostora,
 - i) opis koordinacije svih aktivnosti na zrakoplovnoj priredbi,
 - j) opis koordinacije s pružateljem usluga u zračnoj plovidbi i drugim korisnicima prostora na kojem se održava zrakoplovna priredba,
 - k) postupke za održavanje reda na zrakoplovnoj priredbi,
 - l) plan za slučaj opasnosti,
 - m) zemaljske operacije, i
 - n) procedure završetka zrakoplovne priredbe.

(2) Plan zrakoplovne priredbe mora biti prihvatljiv Agenciji.

Nacrt prostora zrakoplovne priredbe
Članak 7.

Nacrt prostora zrakoplovne priredbe mora sadržavati:

- a) prostor za izvođenje planiranih aktivnosti,
- b) linije zrakoplovne priredbe,
- c) mjesta uzlijetanja i slijetanja,
- d) doskočište za padobrance,
- e) procedure uzlijetanja i slijetanja,
- f) mjesta slijetanja i/ili doskočišta za slučaj opasnosti,
- g) procedure dolazaka i odlazaka u/iz područja zrakoplovne priredbe,
- h) zone čekanja,
- i) prostor gledališta,
- j) prostor parkirališta za vozila,
- k) prostor za vezove i sidrišta plovila,
- l) objekte ili područja od posebnog značaja, i
- m) reljefne i druge značajne prepreke.

Plan za slučaj opasnosti
Članak 8.

Plan za slučaj opasnosti mora sadržavati sljedeće:

- a) popis i kontakt službe za slučaj opasnosti i redara,
- b) kartu mjesta održavanja zrakoplovne priredbe koja sadržava
 - 1. pozicije i prikaz kretanja službi za slučaj opasnosti, te pozicija komunikacijskog centra, i
 - 2. prikaz kretanja gledatelja, vozila i plovila,
- c) preventivne postupke,
- d) postupke za slučaj opasnosti, i
- e) opis sustava komunikacije sa službama za slučaj opasnosti i redarima.

Minimalne udaljenosti od linija gledališta
Članak 9.

(1) Udaljenost zrakoplova od linija gledališta mora biti takva da ne utječe na sigurnost gledatelja i da je tijekom:

- a) voženja ≥ 10 m,
- b) uzlijetanja i slijetanja ≥ 50 m,
- c) punjenja gorivom ≥ 20 m, i
- d) izvođenja planiranih aktivnosti:

Za brzine zrakoplova	Minimalna bočna udaljenost od linije gledališta	
	Za izvođenje akrobatskih letova ili letova na visinama manjim od 30 m iznad razine tla	Za izvođenje ostalih letova
≤ 99 kts	≥ 100 m	≥ 50 m

100 - 200 kts	≥ 150 m	≥ 100 m
201 - 300 kts	≥ 200 m	≥ 150 m
≥ 301 kts	≥ 250 m	≥ 200 m

- (2) Udaljenost doskočišta od linija gledališta mora biti ≥ 15 m.
- (3) Plinski spremnici balona i zračnih brodova tijekom punjenja moraju biti udaljeni od linija gledališta ≥ 100 m.
- (4) Iznimno od stavka 1. točke d) ovoga članka, udaljenost sputanog balona od linija gledališta može biti ≥ 10 m, pri čemu užad kojom je sputani balon vezan ne smije prelaziti linije gledališta.
- (5) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, udaljenost zrakoplova od linija gledališta može biti manja ukoliko organizator dostavi procjenu rizika i ishodi odobrenje Agencije.
- (6) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, udaljenost doskočišta za padobrance od linija gledališta može biti manja ukoliko organizator dostavi procjenu rizika i ishodi odobrenje Agencije.

Najveća dopuštena brzina letenja

Članak 10.

Najveća dopuštena brzina letenja na zrakoplovnoj priredbi iznosi 600 čvorova ili 0.90 Maha stvarne brzine (*TAS - True Air Speed*).

Minimalne visine

Članak 11.

- (1) Agencija organizatoru i sudionicima može odobriti izvođenje planiranih aktivnosti na visini manjoj od propisane, koja nije manja od 30 m iznad razine tla, i ako u slučaju pojave opasnosti omogućuju slijetanje zrakoplova bez ugrožavanja osoba ili imovine na tlu.
- (2) Agencija organizatoru i sudionicima može odobriti izvođenje planiranih aktivnosti na visinama koje su manje od 30 m iznad razine tla, ako:
- a) sudionik posjeduje valjano ovlaštenje za akrobatsko letenje,
 - b) se planirane aktivnosti izvode rotokopterom, bespilotnim zrakoplovom ili sputanim balonom, ili
 - c) organizator dostavi prihvatljivu procjenu rizika.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 12.

Odobrenje za održavanje zrakoplovne priredbe izdano u skladu s odredbama Naredbe o zrakoplovnoj sigurnosti ASO-2012-005, revizija 0 od 29. veljače 2012., smatra se valjanim sukladno odredbama ovoga Pravilnika.

Stupanje na snagu
Članak 13.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.